

HRVATSKA NARODNA BANKA

EUROSUSTAV

Monetarna budućnost Europe – digitalni euro

Hrvatsko društvo ekonomista, 6. studenoga 2024.

Boris Vujčić, guverner

1. Centralnobankarski digitalni novac i digitalni euro

CBDC globalno i digitalni euro (D€)

Što je centralnobankarski digitalni novac (*Central Bank Digital Currency, CBDC*)?

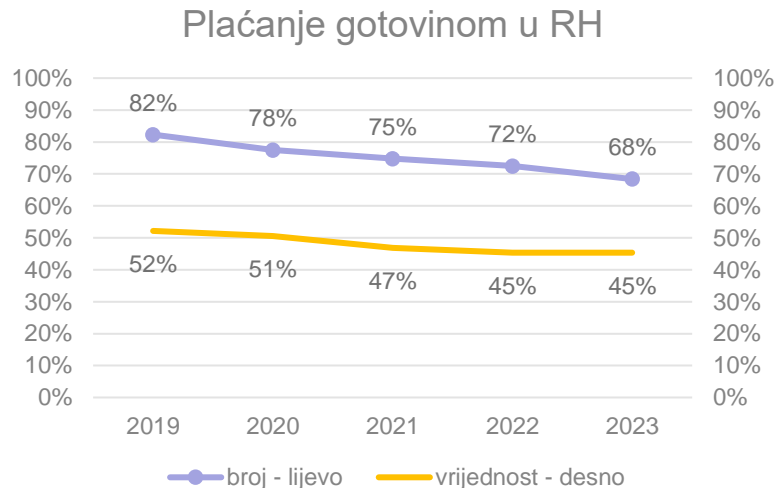
- Pod CBDC-om smatramo digitalni novac središnje banke kojim se koriste građani

Što je digitalni euro (D€)?

- Digitalni euro je CBDC Europske središnje banke i središnjih banaka Euro sustava kojim će se koristiti građani europa područja kao **zakonskim sredstvom plaćanja** (*legal tender*)

Koje su okolnosti uvođenja D€?

1. gotovina ↓
2. međunarodne kartične sheme (Visa, Mastercard) ↑
3. digitalizacija/BigTech (Apple Pay, Google Pay) ↑

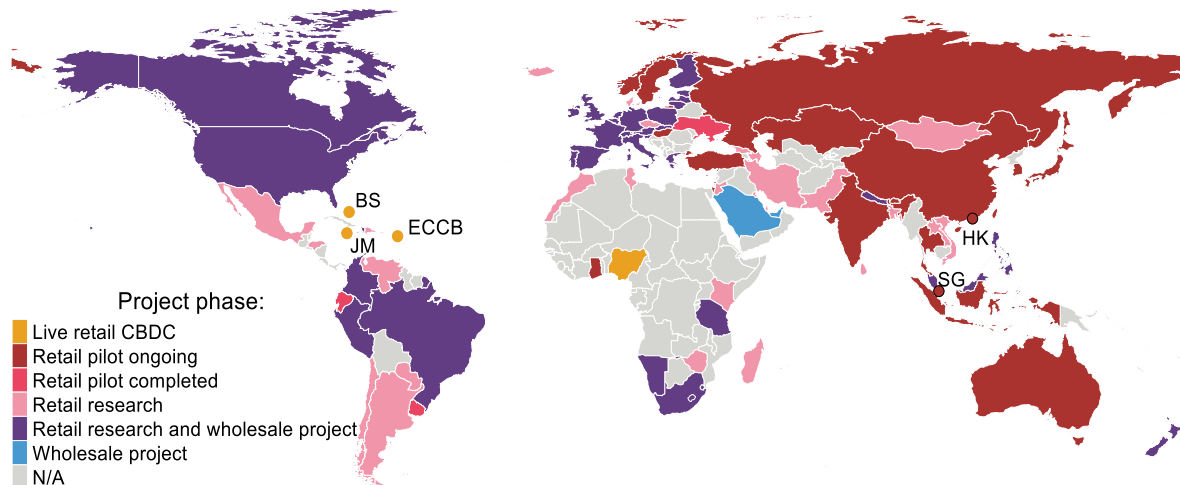

- udio računa plaćenih gotovinom na prodajnim mjestima u RH, u ukupno fiskaliziranim računima; izvor: HNB

„*We have to make sure the euro is fit for the digital age.*” – Christine Lagarde, predsjednica ESB-a

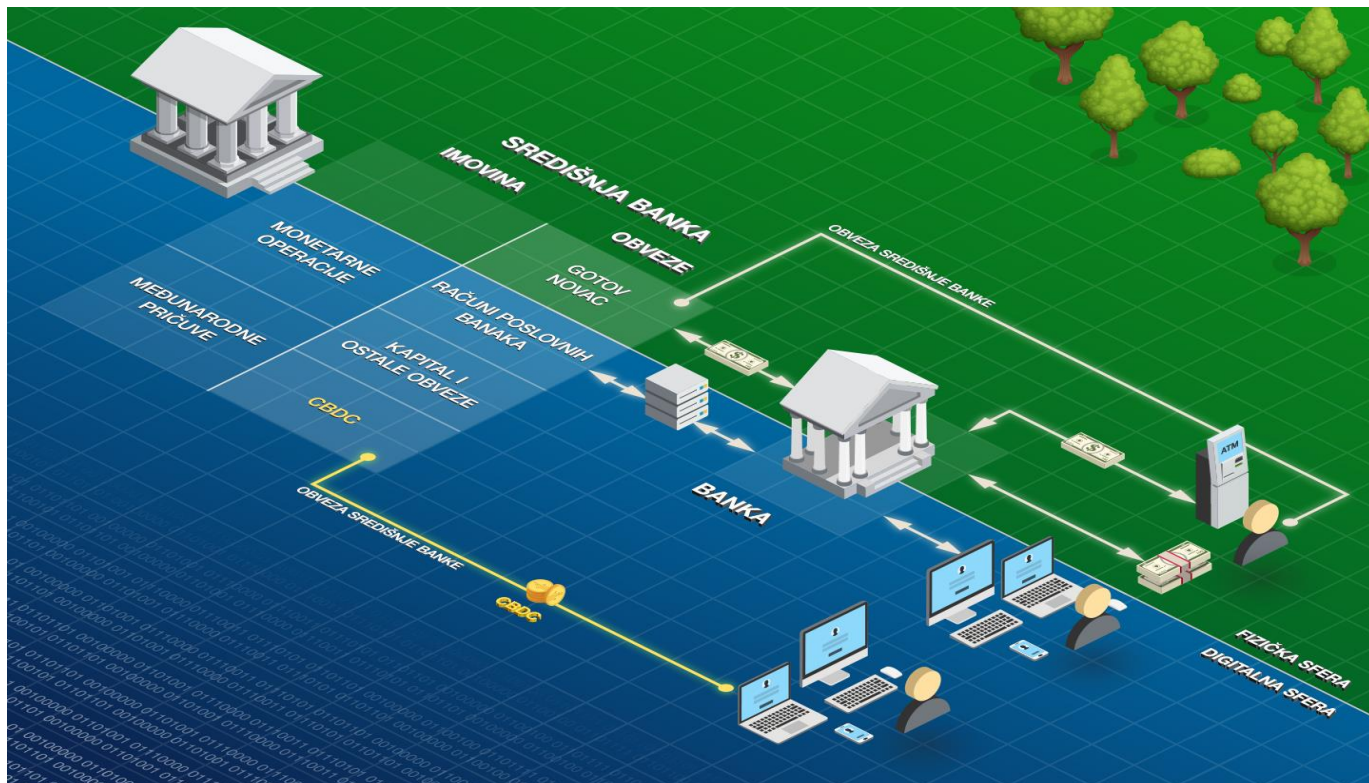
Većina središnjih banaka radi na CBDC-u

- **Gotovo sve** središnje banke **istražuju** CBDC, a **više od 50% (preko 100)** ih **razvija** CBDC ili provodi konkretne **eksperimente**
- **Više od 2/3** središnjih banaka smatra **da će izdati ili vjerojatno izdati CBDC** u kratkoročnom ili srednjoročnom razdoblju

BS = The Bahamas; ECCB = Eastern Caribbean Central Bank; HK = Hong Kong SAR; JM = Jamaica; SG = Singapore.

Monetarni sustav s CBDC-om

Zašto D€?

Odgovor na trendove plaćanja koji se mijenjaju

Odražava rastuću sklonost ka digitalnim plaćanjima, dodatna opcija plaćanja uz gotovinu (komplement, a ne supstitut).

Sveobuhvatno i besplatno digitalno platno rješenje

Osigurava građanima javna digitalna sredstva za plaćanje kako bi ih mogli besplatno upotrebljavati za bilo koja digitalna plaćanja u europodručju.

Jačanje otpornosti Europe

Očuvanje strateške autonomije Europe uz istodobno smanjenje naše ovisnosti o neeuropskim pružateljima platnih usluga.

Digitalni platni instrumenti

Postojeći platni instrumenti i dalje će postojati

Gotovina

Kartica

Bankovni račun

Ostali načini plaćanja

+ D€ kao platni instrument najbližiji gotovini, ali prilagođen digitalnom svijetu

Paneuropski doseg

Besplatan za osnovnu upotrebu

Najviša razina privatnosti

Dostupno i izvan mrežno

Izdaje i jamči središnja banka

All in one

Slučajevi
upotrebe

Povezivost

Potrošački
uređaji

Potrošačka
sučelja

Tehnologije

Plaćanje osoba
osobi (P2P)

Online

Pametni telefoni

Aplikacija za
digitalni euro

Internet

Plaćanje u trgovini
(POS)

Offline

Fizička kartica

Aplikacija PSP-a

NFC

E-trgovina

Web sučelje

QR kodovi

Digitalni euro (D€) – dodatna obrazloženja

- Odluka ESB-a o D€ isključivo ovisna o zakonodavcu – **Single Currency Package** (Uredba o d€)
- **Nadopuna/komplement gotovini** (kovanicama i novčanicama eura)
- **Bez troškova** za potrošača
- Distribucija putem intermedijara (banke, institucije za platni promet)
- **Obvezan prihvata** na svim prodajnim mjestima koja već primaju digitalni oblik plaćanja
- Trenutačno je u tijeku **priprema faza projekta D€** koja se sastoji od dva dijela:
 - 1. dio **2023.-2025.**: početak razvojnih aktivnosti i ugovaranje; izrada sheme digitalnog eura; donošenje regulative kao pretpostavke donošenju odluke Upravnog vijeća ESB-a o izdavanju D€
 - 2. dio **2025.-2030.**: daljnji razvoj komponenti platforme; lansiranje nekih slučajeva upotrebe D€; pripreme za operativni rad; testiranje
- D€ u punoj primjeni **najranije 2030. godine**

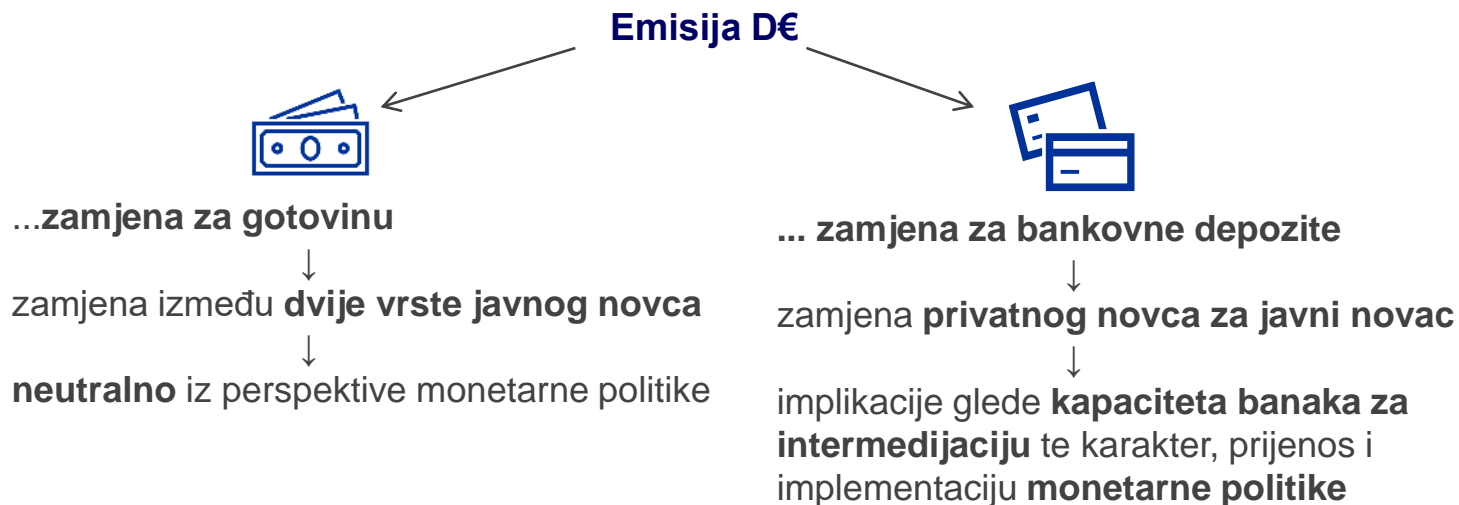

2. Digitalni euro u kontekstu monetarne politike i financijske stabilnosti

D€ u kontekstu monetarne politike i financijske stabilnosti

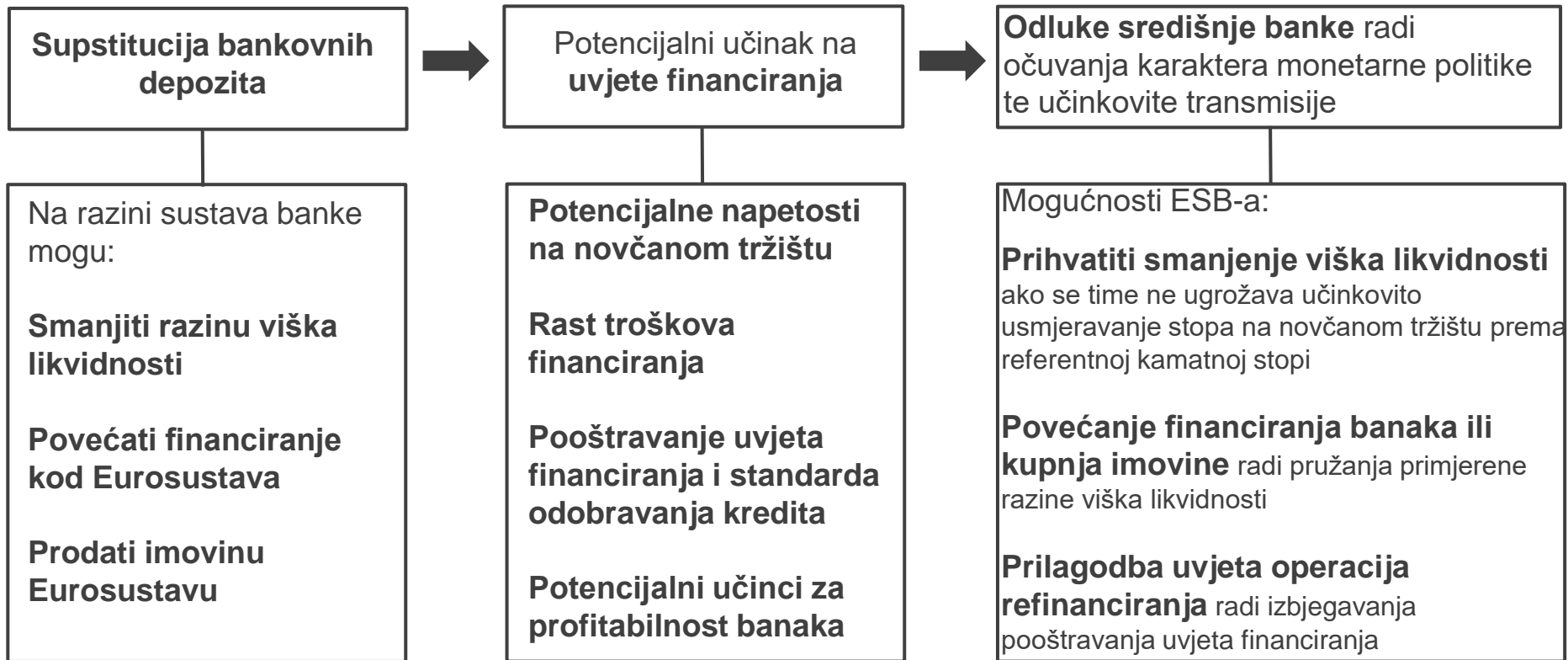
- D€ kao CBDC → bliska zamjena za **novčanice**
- D€ kao digitalno sredstvo → bliska zamjena za **bankovne depozite**

D€ u kontekstu monetarne politike i financijske stabilnosti – nastavak

- **D€ će biti isključivo sredstvo plaćanja**, neće služiti za štednju, investiciju ili slično – neće nositi kamatnu stopu, jednako kao niti gotovina
- **Svaka fizička osoba** moći će raspolagati **ograničenim iznosom D€-a (limit stanja; holding limit)**
- Limit će biti **glavna brana** za očuvanje financijske stabilnosti kako se „previše” depozita iz banaka ne bi odlilo u D€, a druga brana je što se **na stanje digitalnog eura neće plaćati kamatna stopa** (nema remuneracije)
- Uvođenje D€ stoga ne bi smetalo provođenju monetarne politike – ograničen utjecaj na višak likvidnosti i korištenje monetarnih operacija Eurosustava – ESB će i dalje voditi politiku preko referentnih kamatnih stopa
- Limit bi mogao iznositi **3.000 €** (trenutačna radna pretpostavka)

D€ u kontekstu monetarne politike i financijske stabilnosti - nastavak

Pogled unaprijed - D€ u globalnom financijskom sustavu

- HNB, kao dio Eurosustava, osigurava okvir za razvoj digitalnog eura
- Simbol europske otpornosti i tehnološkog napretka u globalnoj ekonomiji
- Temeljni blok stabilnog i inovativnog financijskog sustava u Europi
- Jedan od alata za jačanje uloge eura na globalnoj sceni

Hvala na pozornosti!

